

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи корпоративного управління»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Менеджмент, Міжнародні економічні відносини
Термін викладання	15 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група_«Основи корпоративного управління»_Папіж Ю.С.

Інформація про викладачів:

Папіж Юлія Сергіївна (лекції та практичні),
доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка:

<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Papizh/>

E-mail:

papizh.yu.s.@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Основи корпоративного управління» дозволить менеджерам вивчити основні тенденції розвитку корпоративних структур на сучасному економічному етапі, міжнародні стандарти корпоративного управління, особливості управління корпоративним підприємством в Україні, законодавчі акти, що регулюють корпоративні відносини в Україні. Крім того, вони зможуть обирати найбільш ефективні шляхи розвитку корпорації та досягати оптимального рівня задоволення інтересів та потреб суб'єктів корпоративних відносин.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Основи корпоративного управління» є формування у студентів компетентностей економіко-правового

характеру щодо управління, організації, регулювання відносин між зацікавленими особами в системі корпоративного управління за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу як господарюючого суб'єкта в ринковій економіці.

3. Завдання курсу:

- використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують діяльність корпоративних підприємств в Україні та за її межами;

- організовувати роботу органів управління акціонерним товариством, визначати та розподіляти компетенції між різними керівними органами для ефективної взаємодії між ними;

- приймати рішення щодо управління, організації, регулювання та мотивації усіх учасників корпоративних відносин.

4. Результати навчання:

1) знати зміст функціональних сфер діяльності організації;

2) виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;

3) застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;

4) демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;

5) демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;

6) планувати та здійснювати національні та /або міжнародні комерційні операції, у тому числі й логістичні, забезпечуючи ефективне управління ланцюгами постачань.

5. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
ТЕМА 1 СУТЬ І ПОНЯТТЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
1.1 Сутність та процес становлення корпоративного управління		
1.2 Об'єкти та суб'єкти корпоративного управління		
1.3 Структурні елементи корпоративного управління		
1.4 Організаційні форми корпоративних структур		

1.5 Етапи формування корпоративного управління в Україні		
ТЕМА 1. ВИБІР ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФОРМИ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 2 НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
2.1 Поняття принципів та стандартів корпоративного управління		
2.2 Національні кодекси корпоративної поведінки		
ТЕМА 2 ОСОБЛИВОСТІ РІЗНИХ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 3 ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
3.1 Загальна характеристика моделей корпоративного управління		
3.2 Системи інсайдерів і аутсайдерів		
3.3 Англо-американська модель		
3.4 Західноєвропейська (німецька) модель		
3.5 Японська модель		
3.6 Перехідна модель корпоративного управління		
ТЕМА 3 ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 4 ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
4.1 Стратегічне управління в корпораціях		
4.2 Сутність, принципи та завдання корпоративної стратегії		
4.3 Етапи формування стратегії корпоративної системи		
ТЕМА 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА. ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРЕСІВ СТЕЙКХОЛДЕРІВ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 5 УЧАСНИКИ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
5.1 Порядок створення акціонерних товариств		
5.2 Основні групи зацікавлених осіб у діяльності акціонерного товариства		
5.3 Загальна характеристика органів управління акціонерними товариствами		

5.4 Ревізійна комісія акціонерного товариства: компетенція, порядок створення та роботи		
ТЕМА 5 ВИЗНАЧЕННЯ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 6 ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
6.1 Концепція корпоративної поведінки		
6.2. Характеристика моделей організаційної поведінки в корпораціях		
6.3 Кодекс корпоративної поведінки		
ТЕМА 6 ВПЛИВ СТИЛЮ ЛІДЕРСТВА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОРПОРАЦІЇ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 7 УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
7.1 Поняття та структура корпоративного капіталу		
7.2 Види цінних паперів: загальна характеристика та сфери застосування		
7.3 Фінансова звітність та аналіз фінансового стану акціонерного товариства		
7.4 Дивідендна політика акціонерного товариства		
ТЕМА 7 ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
ТЕМА 8 ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4863
8.1 Формування інформаційного середовища корпорації		
8.2 Корпоративний контроль		
8.3 Фактори підвищення ефективності корпоративного управління		
8.4 Реорганізація та ліквідація акціонерних товариств		
ТЕМА 8 ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОЇ МЕРЕЖІ З КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	Практичні заняття	Кейси «Основи корпоративного управління»
Підведення підсумків роботи за семестр, оголошення оцінок		Тести і відкриті запитання
Виконання контрольної роботи для закріплення теоретичних знань та практичних навичок щодо управління організацією неприбуткової сфери	Самостійна робота	Презентація

6. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до платформ Teams та Moodle Microsoft Office 365.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

7. Система оцінювання та вимоги

7.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

7.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за результатами участі у обговоренні лекційного матеріалу (всього 30 балів) та оцінок за роботу на практичних заняттях (60 балів), а також підготованої контрольної роботи у вигляді презентації (10 балів). Максимально за поточною успішністю здобувач може отримати 100 балів.

На кожній лекції буде поставлене питання з теми, яка розглядається. Студенти у письмовій формі мають дати відповідь невеликого обсягу у вільному стилі, яка відобразить погляди автора на питання, що розглядається.

5 балів: наявність однієї-двох тез та аргументів на їх користь, логічного взаємозв'язку між тезами та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку.

4 бали: наявність однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку.

3 бали: відсутність ключової тези, або невідповідність аргументів висунутим тезам, наявність орфографічних та/або граматичних помилок.

2 бали: відсутність ключових тез, відсутність переконливих аргументів на користь тез, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок.

1 бал: неструктурованість роботи, відсутність тез та аргументів, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100
--	--

7.3. Критерії оцінювання елементів підсумкового контролю:

Критерії оцінювання *відкритих письмових контрольних питань*:

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 30 балів

причому:

30 балів – відповідність еталону, наведення прикладів, доповнення еталону інформацією з додаткової літератури з посиланням на неї, правильна мова викладення матеріалу.

25 балів – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

20 балів – відповідність еталону, несуттєві змістовні помилки, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

15 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст повідомлення.

10 балів – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7.4. Критерії оцінювання кейсів:

У підсумку за розв'язання кейсу можна отримати максимально 10 балів, додавши такі складові:

Ідентифіковано проблему, якій присвячено кейс – **2 бали**;

Описано проблему (пояснено її сутність, негативні наслідки) – **2 бали**;

Наведені аргументи, на які можна послатися під час вирішення проблеми – **2 бали**;

Зроблено висновок та знайдено рішення проблеми кейсу на основі змістовних аргументів, пов'язаних із посиланням на отримані теоретичні знання – **4 бали**.

8. Політика курсу

8.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

8.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

<https://www.facebook.com/ManagementDepartmentOfNTU>

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри менеджменту у Facebook.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

8.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

8.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

8.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

8.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Методи навчання

Під час лекцій та практичних занять будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач мотивуватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не

лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Самостійне спостереження (навчання, дослідження). Це безпосереднє самостійне сприймання явищ дійсності у процесі навчання.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальної діяльності підприємства, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Для заохочення обміну ідеями та вільного мовлення в умовах навчання один в одного використовуються методи:

Виступ. Питання навколо певної тем обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

10. Ресурси і література

1. Бондар-Підгурська О.В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) [Текст] : навч. посібник / О.В. Бондар-Підгурська, А.О. Глебова. – Київ : Ліра-К, 2015,2016,2017. 487 с.

2. Господарський кодекс України. Закон України від 16.01.03. X. : «Одисей», 2003. 248 с.

3. Закон України «Про акціонерні товариства» Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Закон України «Про господарські товариства». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Ігнатєва І.А. Корпоративне управління [Текст] : підручник / І.А. Ігнатєва, О.І. Гарафонова. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 600 с.

6. Мальська М.П. Корпоративне управління [Текст] : підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандрюк, Ю.С. Занько. Київ : Знання, 2012. 348 с.

7. Мальська, М.П. Корпоративне управління: теорія та практика [Текст] : підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандрюк, Ю.С. Занько. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 360 с.

8. Білик О.А. Акціонерні товариства: сутність становлення та проблеми розвитку. *Формування ринкових відносин в Україні*, 2014. № 7/8. С. 112—117. (№ 8).

9. Семенов Г., Єропутова О. Оцінка та аналіз фінансового стану акціонерного товариства. *Вісник економічної науки України*, 2013. № 2. С. 144—153.

11. Передумови вивчення дисципліни

Перед вивченням дисципліни передбачається, що на попередньому рівні освіти вже здобуті такі результати навчання:

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф2 Менеджмент Ф10 Фінанси підприємств Ф15 Маркетинг Ф18 Логістика та управління ланцюгами постачання Ф21 Зовнішньоекономічна діяльність	Р5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
Ф2 Менеджмент Ф10 Фінанси підприємств Ф15 Маркетинг Ф25 Управління міжнародними комерційними операціями	Р6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
Б3 Мікроекономіка Б4 Макроекономіка Ф10 Фінанси підприємств Ф15 Маркетинг Ф18 Логістика та управління ланцюгами постачання Ф21 Зовнішньоекономічна діяльність Ф25 Управління міжнародними комерційними операціями	Р8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
Ф2 Менеджмент Ф5 Ділові комунікації Ф10 Фінанси підприємств Ф15 Маркетинг	Р9 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
Ф2 Менеджмент Ф5 Ділові комунікації	Р11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
З3 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/німецька/французька) Ф2 Менеджмент Ф5 Ділові комунікації Ф6 ділова іноземна мова	Р13 Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами
Ф18 Логістика та управління ланцюгами постачання Ф25 Управління міжнародними комерційними операціями	СР19 Планувати та здійснювати національні та /або міжнародні комерційні операції, у тому числі й логістичні, забезпечуючи ефективне управління ланцюгами постачань